

„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta 2.30
Četrt leta 1.20

Pri označenih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristočno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat

7 „ „ „ 2 „

6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Glasi slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolenc v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delcem in drugim nepremojnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Goriškim Slovencem!

Kar je nekaj časa sem, lotila se je naših rodoljubov neka malomarnost; prav zaspalo je naše gibanje posebno na političnem polju; za društvo „Sloga“ se nekateri gospodje v mestu in na dželji se zmenijo ne in list Soča uživa zmerom manjšo duševno, pa tudi materialno podporo; dopisniki so umolkili, kakor da bi se na Goriškem ne godilo prav čisto nič novega in naročniki tudi jako neredno ali pa prav nič ne plačujejo. Da odkritosrečno izrečemo: mislili smo, da je našim rodoljubom prav enako postalo, če se politično društvo „Sloga“ ohrani ali pa če propade in prav taka misel nas je navdajala gledé lista. Zadnjič sklican je bil občni zbor „Sloge“, po katerem bi se bili rodoljubje pogovarjali tudi zaradi nadaljnjega izdavanja lista, zdaj, ko je dosedanji lastnik in urednik lista naznanil, da zapusti Gorico in ne more več ostati na krmilu lista; a tega zbora se je udeležilo tako malo rodoljubov, da nij bilo mogoče sklepati, vsled česar se je moral odložiti občni zbor na 24. t. m. in bati se je bilo celó, da bo morala „Soča“ v Gorici prenehati in da se bo mogel list le tako rešiti, da se preseli v Trst in se zjedini s tržaškim slovenskim listom, kar je bila tudi želja nekaterih rodoljubov po Slovenskem. Vendar pa je vest, da „Soča“ ne bo več izhajala v Gorici, nekatere goriške rojake zbudila z apatije in začeli so se posvetovati, kako bi se „Soča“ v Gorici ohranila. Sklenili so nekateri rodoljubi, da prevzamejo lastništvo in da bodo skrbeli tudi za dobro uredovanje lista. Bilo je te dni tudi posvetovanje v Trstu zaradi zedinjenja obeh listov, katerega so se udeležili tudi pooblaščenici Goričanov; a z ozirom na želje goriških Slovencev sklenilo se je, da „Soča“ ostane še v Gorici in da se morda kasneje tudi „Edinost“ združi s „Sočo“, če bo mogoče najti pravi način za tako zvezo. Kakor so se torej zjedini goriški Slovenci za ohranitev lista v Gorici, prav tako naj se tudi potegnejo za politično društvo Sloga, katerega organ je „Soča“. Vsak pravi rodoljub naj se vpiše v to društvo in naj gleja, da po svoji moči kaj pripomore k uspehu tega društva, ki ima nalogo, braniti pravice goriških Slovencev, pospeševati njih blagor in spraviti mej narod pravo politično edinost in disciplino, kakoršna je potrebna tukaj na meji, kder se še le utrjuje slovanski element. Da je tukaj na Goriškem posebno potrebna edinost, to so menda uže spoz-

znali vsi pošteni rodoljubi, in prav tako je dokazano, da nimamo toliko moči, da bi se lahko cepile v razne politične frakcije. Ne velja torej kljubovanje in svajatenje, ne zdaj, ne za čas volitev in drugih važnih činov na narodnem polju.

24. t. m. ima politično društvo Sloga svoj letni občni zbor, kateri ima važno nalogo, ponoviti odbor društva. Ker pa je odbor duša društva, pazijo naj rodoljubje goriški, da volijo res rodoljubne, zmožne, delavne in veljavne moze v odbor, kajti le potem bo zagotovljena dobra prihodnost društva in uspeh goriških Slovencev na političnem polju. Da pa bode mogoče izvoliti pravi odbor, ki bo kos svoji nalogi, treba je uže zdaj posvetovanja in še bolj je potrebno, da se vdeleži zbora večina udov. Ker pa pogrešamo še prav dosti odličnih narodnjakov goriških v društvu, vabimo in opominjamo s tem goriške Slovence, naj hitro še pred zborom v mnogem številu pristopijo k društvu in tako pokažejo, da hočejo z vso voljo ohraniti pridobitve poprejšnjih let in priboriti našemu narodu še novih pravic.

Posebno pa je zdaj čas, da svetu pokažemo, da hočemo še vedno ostati hrabri stražari na slovenskem jugu, zdaj pravimo, ko se je začelo žariti na slovanskem obnebu in ko se bliža čas, da zavzame zatirani Slovan ono stopinjo v Evropi, katera mu gre po vsej pravici kot najmočnejšemu in jako nadarjenemu narodu, kateremu je odmerjena naloga postaviti v Evropi pravi temelj svobode, pravice in istinite civilizacije.

Osmani i Madjari.

Pameten, pravicoljuben i pošten človek ne bode štel Madjarom v zlo, da se bratijo s Turci i simpatizirajo z njimi! Potrudi se nekoliko, prijatelj, i poišči rodno deblo Turkov i Madjarov: uvidel bodeš i se prepričal, da so si bratje po rodu, da obadva naroda pripadata tatarsko-čudskemu (finskemu) deblu, h kojemu se prištevajo tudi Japonci, Tibetci, Mongolci, Jakuti, Baškiri, Kamčadalci, Čudi (Finci), Samojedi, Lapi (Lapci) i drugi. Kedó je more tedaj obsoditi zaradi tega, da ljubijo svoje sorodnike, da imajo željo i voljo pomagati jim v skrajnej sili? Očividno je — to sami priznavajo — da se Turci bližajo propadu i koncu svojega vladanja i svoje barbarične, krute sile

v Evropi. Oni vidijo, da Allah i njegov prorok Mohamed vzdihujeta na smertnej postelji v kervavih i globocih ranah, koje so jima vsekali „svirepi i bezserčni“ Rusi, in se ne motijo, misle, da je turškega sultanovanja, paševanja, samovoljnega gospodovanja konec jako blizo, i se bojé, da ostanejo sami svojega rodu zapuščeni v „nekulturnej“ Evropi. Ti so razlogi, po kojih se da sklepati, zakaj tako strastno ljubijo Turke, kličejo i silijo, ne navdušeno, temveč obupno Avstrijo, naj hiti pomagat Turku, naj spodi „neolikane“ Ruse iz balkanskega poluostrva, naj reši v zadnjih pojemljajih vzdihujočo Turčijo, njihovo sestro, naj jo zopet spravi na noge i naj položi žezlo vladanja v sultanove roke!

Da pa Turška gotovo propade, da pojdejo prebivalci njeni k—Allahu, to nam zadostno dokazujeta — madjarski strah i obup! I morebiti nimajo prav? Smelo se derznem odgovoriti na to pitanje: Dal Osmanli, zapuščeni od vseh družih evropskih narodov; sovraženi od Slovanov, kojim sedaj tako silno protivijo in koje sedaj sami po svojej moči zatirajo i nadvladajo i terpinčijo; sovraženi vlasti od Slovanov Lasov, proti kojim hočejo sedaj Avstrijo v vojsko tirati Turkom v pomoč; sovraženi od Nemcev pošteniakov, kojim se Madjar, zagovornik krutega kerščanskikh narodov mučitelja, požigalca, bezvestnega ubijalca, gnjus i; sovraženi od omikanih Francozov in Italijanov, koji se bodo sramovali obitavati zemljo, koje obitava—Madjar; ob kratkem sovraženi od vseh izobraženih narodov Evrope: torej brez najmanje zaslonbe in brez zaštitnikov zginoti bode morala — mala peščica in potopiti se v družih velicah evropskih narodih.

Strah, obup jim polni serce, da bezupni vabijo strastno druga ljudstva v pomoč bratu svojemu, ker Turkov pogin je pogin Madjarov ali da bolje kažem: Turku bode sledil Madjar za marazmom! Slišali je bodedmo vzdihovati po propadu Turčije: Pleurez, Hongrois, pleurez! La patrie est en deuil!

Da bi sami hiteli otet — gujilo Turčijo, zato jih je premalo število, a tudi poguma nij doma; na aranžiranih shodih so sami kričali, katerih znak in pomen opišemo najlaže s Horaca besedami: Parturiunt montes, nascitur ridiculus mus, ili po domače, dosti koka danja, malo jajc!

Kedo tedaj šteje Madjarom v greh, da se bratijo s Turci? Mislim, da nijeden umen človek ne. Pu-

LISTEK.

Sodba v českem Brodu.

Historična novela.

(Česki spisatelj Prokop Chocholoušek, poslovenil Andrejčkov Jože).

(Dalje).

„Pozdravljam vaju v imenu gospodovem“, pravi domači sluga s pobožnim glasom, „videti je, da pride ta od daleč, in danes ravno v takovem grdem vremenu. Ne zamerita, da sta morala nekoliko čakati, mojster je ravno čital iz svetega pisma, ni bilo mogoče oditi in ostale motiti v pobožnosti. Zato si pa odpotijeta, vidva gospoda, kakor tudi vajina žival. Le na desno po mostovž, naravnost do obečne pivnice, jaz pa tačas oskrbim vajino žival!“

A brez vseh okoliščin gnal je konja preko dvora, pustivši njuna gospoda stati v temi, a ko ne bi si bil vedel Jan pomagati, bil bi Istvan v temi težko našel mostovž na desno in duri do obečne pivnice.

„Čerta!“ jezil se je polglasno drže se rokava pred njim idočega Jana, „v kakovo krčmo si me zapeljal, Jan? Mesto veselega pogovora in petja bodem morda moral moliti; to pri moji duši se še danes udušim. Kdo je še kedaj slišal kaj tacega; krčmar in sveto pismo! pri nas ga ne zna mnogi človek boljše, nego jaz, in jaz vem samo toliko, da je nekaj, kar se

tako imenuje. Govorica res ni legala o vas Čehih, da ste vsi znoreli! —

Tu je bil njegov samo-govor prerušen po odpiranju duri, ki so peljale v pivnico, ktere je Jan brez dolzega iskanja našel.

Prijetna toplota jima je vela iz pivnice nasproti in Istvan, predno je za Janom noter stopil, obstal je nekoliko na pragu kakor osupjen. Vse se je lesketalo čistote, celo podlaga, čeravno ilovnata, bila je posuta s čistim peskom. Na desnej, na velikem ognjišču piapolel je velik ogenj, napolnoveje izbo s prijetno toploto, pred ognjiščem pri veliki dobovi mizi sedelo je nekoliko mož različne starosti, tudi dve ženski, ena vže obstarela, druga še mlada, čvrsta, še le razvijajoči se popek. Bili ste to žena in hči mojstra krčmarja, ki je v modrem zastoru in zeleni čapici v kotu za mizo sedé iz velike odprte pred njim ležeče knjige družini predčital.

Bili so blézo vsi globoko zamaknjeni v predmet, o katerem jim je krčmar ravno čital, kajti niti on, niti kdo izmed gostov se ni dal motiti pri prihodu ptujcev.

Še le ko je Istvan duri za saboj zaprl in Jan nekaj korakov po izbi stopivši pozdravil: „Pohvaljen bodi Jezus Kristus!“ obrnili so se vsi k njima odgovarjaje; „Na veke, Amen.“

„Dobro došli v imenu gospodovem pod mojo streho“, ogovoril je krčmar prišla, prijazno jima z glavo ki—maje, „pojdiva, prisedita k nam, da se raz-

grejeje vajini otrpli udje, bolje vama bo dišala pijača in jed.“

A radovoljno so se posedli skupaj možje pri mizi, da bi naredili prostor ptujcema.

„Nehaj prej otajati se najinim zmrzlim udom, mojster krčmar“, pravi Jan, a pri njegovem glasu stresnil se je krčmar, pogledaje pak govorniku v obličje, zmaljal je le z glavo, „pozneje se poslužimo tvoje ponudbe.“

A pri teh besedah koračil je k mizi v zadnjem delu izbe, hočeš nočeš moral je za njim Istvan, ako pram dosti aerad: „Za črta, vse dela o nepravem času; jaz bi bil sedaj sedel poleg one krasne deklice; djabel! to ti je krasno deklé!“ vpri je še pri odhodu svoj pogled na krčmarjevo hčer, ki se je, akopravm tega ni videla, vendar nehoté stresnila pred tem prebadljivim pogledom, kot bi jo bil vpičil strupeni pogled baziliskov.

„Dobro je skrbeti za svoje telo“, menil je krčmar, „tem več pa imamo skrbeti za svojo dušo. Nasitili smo svojo dušo z jedjo večnega življenja, sé svetim pismom, prijatelji in sosedje mili!“ Obrnivši se pa k družbi, „bodi zato pohvaljeno ime gospodovo“, zapri je knjigo, „zaslužimo, da bi sedaj tudi telo pokrepčali s pijačo in jedjo!“

Pri teh besedah je ostal in nikogar ne vprašaje odšel je iz sobe; ženski pa sta pogledali k velikemu kotlu na verigi nad ognjiščem se vrtečemu, iz katerega je puhtela prijetna vonjava.

Gostje so pričeli sedaj med seboj pogovor, naj-

si imo jih, naj ljubijo svoje brate bolj strastno, nego mi ljubimo naše brate Ruse; naj blagoslovijo turško orožje i naj mu želé boljšega vspeha, večjo zmago, nego jo želimo mi iz dna srca ruskemu; naj se podajo k svojim: Madjar k Turku—barbar k barbaru!

Naj se vzajemno poljubijo, naj si bratski pomagajo, dokler je čas, ali dokler to drugi narodje pusté; a pride čas, da porečemo z Lessingom, kakor o Turku, tako o Madjarih:

Er kam und Niemand weiss woher,
Er ging und Niemand weiss wohin.

Ž . . b.

Vojna za osvobojenje Jugoslovanov.

Evropsko bojišče.

Uže 14 dni nij ničesa slišati iz tega bojišča. Kar so pisali turkofilni listi o raznih bitkah pri Tirnovi, Razgradu in onkraj Balkana, je vse več ali manj zlagano. General Gurko je imel povelje umakniti se do balkanskih prehodov in nij bil prisiljen po tuje moči prepustiti Turkom uže posejeni del Rumelije. Šibaki prehod utverjajo Rusi še bolj in Turki bodo imeli gotovo jako težko delo, ako bodo hoteli polastiti se te uže po naravi samej močne tvrđjave. Isto tako imajo Rusi tudi še oni prehod v svoji oblasti, po katerem so pred mesecem čez Balkan v Rumelijo prodrli. General Gurko se bajé nahaja sedaj v Tirnovi. Osman paša je še vedno s svojo vojsko okoli Plevne in Lovca in nij ne jeden korak niti proti Tirnovi niti proti Sistovi ali Nikopolju prodril. To je znamenje, da se ne upa zagrabi Rusov ter da se sme zanašati na svoje nedisciplinirane čete le v odvratanji ruskih napadov. Tudi Mehemed Ali paša je kakor priklenjen na znane štiri turške tvrđjave in nij mu mogoče prodréti čez Osmanbazar proti Tirnovi, da bi se združila njegova vojska z ono Osman paše. Mnogo pišejo dunajski in drugi turkofilni listi o Sulejman paši, poveljniku v Rumeliji. Pravijo, da je pod Balkanom in da so uže nekateri oddelki njegove vojske prodrli čez Balkan k vojski Mehemed Ali paše pri Osmanbazarji. Opisujejo uže, kako bodo v kratkem Rusi zapojeni iz Tirnove in balkanskih prehodov, kako zagrabiyo vse tri vojske po združenji pri Tirnovi rusko vojsko in jo zmagonosno zapodé v Donavo ali vsaj čez Donavo. Prihodnost nas bode učila, ali mariveč te turške prijatelje, kako so delali račun brez krčmarja.

V kratkem dobó Rusi mnogo pomoči iz notranje Rusije; nekoliko jo je uže slo čez Donavo pri Zimnici in čez novi tri milje nad Ruščukom napravljeni most. Verhovni poveljnik je bajé sam izrazil se, da ne zagrabi zopet Turke, dokler ne dojde vsaj 100.000 mož pomoči. Toliko in še več vojske utegne pa v jednem ali dveh tednih dospeti na bolgarsko bojišče, torej začne se v ne dolgem času zopet srditi boj mej Rusi in Turci v Bolgariji, v katerem bodo, nadejamo se, konečno Turki pobiti in premagani.

Na pravem mestu je sedaj, ko se pripravljajo Rusi odločilni udarec storiti na Turke, nekoliko besedic izpregovoriti o obojih vojskah v Bolgariji. Ob Jantri mej rekama Černi Lom in Osma-Vid do Balkana se nahaja šest vojnih korov ruske vojske, kateri štejejo okoli 140.000 vojakov, pešcev in konjnikov; general Zimerman, kateri se je umaknil na Trajanski nasip in je bajé zapustil tudi Kistendže in Medjidje, kakor poročajo turkofilni listi, ima okoli 40.000 mož, katerih večji del je šel pri Braili zopet na Rumunsko in je najberže uže prestopil Donavo ravno nad Ruščukom in se združil z ruske vojske levim krilom pri Ruščuk-Razgradu. Pomoči pride najmanj 80.000 do

100.000 mož. O Osman paši se govori, da ima pod svojim poveljstvom samih 40.000 mož; pod poveljstvom Mehemed Ali paše stoječa in v znanih štirih tvrđjavah nahajajoča se vojska broji bajé 130.000 vojakov in Sulejman paša v Rumeliji zapoveduje 25.000 možem; torej bi bilo vse turške vojske okoli 195.000 mož.

Konečno naj omenimo zopetnih grozovitosti turških Cerkezov v Kavarni, bulgarskem mestu ob obalah črnega morja. Ti divjaki so v pravem smislu oblegali to mesto in zahtevali od po večini gerških meščanov, naj plačajo na tisuče goldinarjev. Prišel je bil vsled tega iz Varne nek visji vojak v Kavarno in je pozval k sebi nekoliko znamenitejših gerških meščanov, kateri so bili po ljutih Cerkezih zavrtno napadeni in večinoma umorjeni; potem so še le Cerkezi prodrli v mesto in so na tisuče nedolžnih meščanov pobili in skorej celo mesto popalili.

Azijatsko bojišče.

V Aziji so se začeli Rusi zopet gibati in vse kaže, da začnejo zopet hudi boji. Tergukazov, kateri se je bil umaknil do Igdirja, porinil je uže turškega poveljnika Ismail pašo, kateri je bil tri milje daleč v Rusko prodril, zopet čez mejo proti Bajazidu.

Znano je našim čitateljem, da so skušali Turci, kateri so bili pri Suhum-Kale stopili na ru ka tla, probuditi vstajo mej mohamedanskimi kavkaškimi prebivalci. Ta namera je Turkom popolnem spodletela in pobrali so se zopet iz teh krajev odpeljavi seboj v malo Azijo bajé na tisuče in tisuče divjih, kavkaških Mohamedancev. Tem laglje bodo zatorej sedaj Rusi boji proti Turkom na tem bojišču nadaljevali, ko jim ne bode nobena nevarnost več pretila za herbdom. — O generalu Oklobžiju, katerega nalog je proti Batumu operirati, nij do danes ničesa še slišati, vendar utegnemo v kratkem dobiti važnih poročil.

Dopisi.

V Selu, 14. avg. (Izv. dop.). V zadnjem listu „Soča“ razpravlja nekdo iz Krasa razloge o preselitvi tega lista v Trst. Ako sem dopisnika dobro razumel, bi bila izpeljava njegovih načel prva lopata prsti na listov grob.

Stoprv naj omenim, da mi je vse enako, naj izhaja „Soča“ v Gorici ali Trstu; ta dogodek sam na sebi ne bode po mojem mnenju listu niti veliko koristil niti škodil. Teda dopisnik zahteva—mogoče da nehoté—čisto novo podlago listu, prestroj dosedanjega programa „Soče.“ Drugači ne morem razumeti dotičnih opazek v onem dopisu, n. pr., da je v Trstu dosti izšolanih in inteligentnih trgovcev in sploh oseb tega in drazih stanov, ki so navdušeni Slovani, primerjanje preselitve „Soče“ sé „Slov. Narodom“ iz Maribora v Ljubljano; dalje opazko, da list mora biti monumentaln, da naj bi se prelokalni pomenki v list ne sprejemali itd. Ponavljam, ako sem dopisnika dobro razumel, pomeni njegov nasvet predručanje dosedanjega programa „Soče.“ List, ki je bil našemu kmetu in ljudstvu sploh v pravem smislu besede posvečen, naj bi postal list za inteligenco. Da bi tak korak v spremembi lista bil njemu pogubljiv, to nij težko razumeti. Politični tednik za inteligenco je dandanes nonsens. Kedo izmej inteligence, prosim Vas, bode sedaj čital politične razprave in zastarela poročila v tedniku? Intelligentni in izšolani tržaški trgovci gotove ne; druga inteligenca slovenska pa še manj. Mogoče, da bi ta inteligenca v začetku list iz-

datno podpirala, dokler bi nova ideja ne izgubila mik novosti. Ali odstranimo prvotno navdušenost in kaj ostane konečno kot praktični rezultat podvzetja? — Zguba lista. Cemu tudi tednik za inteligenco v Trstu, ko imamo dnevnik za to v Ljubljani. Sedaj hočete „Sočo“ in „Edinost“ zjediniti, da bi oba lista skup postala konkurent „Slov. Narodu.“ Torej dopisnik hoče, da bi tržaški in goriški Slovenci z družnimi močmi „Slov. Narodu“ konkurenco delali. Toda, gospoda, ne hodite iz dežja pod kap! Ne družite moči s takimi nameni, kateri, vem, ne izvirajo iz zle volje, vendar kažejo očitno zgubo na Vaši strani in gotov pogin lista. Pomislite, da je list za kmeta in naše ljudstvo pisan in da zgubi pravico svoje eksistence, ako ne ostane tudi za naprej to, kar je bil do sedaj.

Ne izgublajte izpred oči namena lista. Ako je mogoče, naj bode list pisan tudi za ljudstvo v tržaški okolici, naj se poteza namesto „Edinosti“ za njegove pravice, naj prinaša njegove lokalne in „prelokalne“ pomenke, a nikdar nema list zapustiti krog svojega dosedanjega namena. Po mojem mnenju bi moral biti list še v bolj prostem, kmetu prav lahko razumljivem jeziku pisan, ko do sedaj; ptuji izreki, ptuje opazke, ptuje besede bi se morale čisto odstraniti; stavki bi morali biti kratki, jezik pa, se vé, čist in le v oklepah naj bi se lokalizmi dopuščali. To bi bilo listu koristnejše, kakor nasvetovana strogo pravilna pisava, kateri se pa tudi jaz nikako ne ustavljam.

Ako bode list naš kmet rad čital; ako ga bode dobro razumel; ako bode vsakemu preljubljen in negibno potreben, potem bode list „monumentalen.“ Čuvajte torej starešine lista!

Iz Krasa, 6. avgusta (Izv. dop.). — Naj se hvala že enemu ali drugemu na svetu priznava, nedvomljivo je, da take hvale noben na svetu bolj ne zasluži, kakor naš presvetli cesar. Da on svoje ljudstvo ljubi, so nam v dokaz vsakdanja sporočila brezštevilih daril, ktera on podeljuje proslcem in podložnikom v naši državi. Tako je tudi podarilo Njegovo Veličanstvo samo v komenskej fari v teku dveh let milodare sleučim katastralnim občinam: Volčji-gradu za vodnjak 300 gl.; Tomačevici za mirodvor 200 gl.; Ivanigradu za mirodvor 150 gl.; frakciji dolnji Suti 100 gl. za vodnjak in g. Forčiču 100 gl. — Nij čuda tedaj, da je naš vladar pri nas jako ljubljen od svojih poštenih podložnikov, naš presvetli cesar Franc Josip I. Zato pa imamo mi Kraševci tudi vedno ljubezen in udanost do presvetlega cesarja in smo vedno pripravljani žrtovati v potrebi i sili za Njega vse, življenje in imenje.

Kaj rado prihaja vsako leto mnogo tržaških mestjanov v spomladi in poletji na naš Kras vživat zdravi zrak. O nedeljah in praznikih pa pridrdra iz Trsta tudi več vozov gospode, tako da je Krasen večkrat kakemu mesticu podoben. Ko se pokrepčajo po izvrstni postrežbi in z dobro kapljico kraškega terana v raznih gostilnicah, se pa zvečer ali drugi dan vernejo zopet domu v mesto. Letos imamo med nami več take gospode in tudi več tržaških obiskovalcev nego druga leta.

Trst, 16. avgusta. (Izv. dop.). (Slovansko društvo). Kakor sem Vam poročal zadnjič, bil je 15. t. m. v Trstu shod nekaterih odličnih Slovencev iz Trsta in okolice. Vdeležili so se tega shoda resnično samo odlični Slovenci in Srbi in sklenili so, da se ima osnovati v Trstu (no društvo, v katerem bodo zastopani vsi slovanski elementi živeči v Trstu in oko-

prej o domačih rečeh, potem pa koj o raznovrstnih zadevah in dogodajih, kajti bili so takrat časi polni vrenja in gibanja, naj več na polju cerkvenem, da so pozornost vsakterega na se obračali.

Spor mojstra Jana Husa in njegovih prijateljev z nadškofom pražkim in rimsko stolico še sicer ni izbahnil v popolno razkolnost, vendar je bilo prevideti, da ta razkolnost ne bo pustila vže dolgo na se čakati, kajti neprijatelji Husovi so vedno bolj ščuvali na smelega reformatorja pri papežu, razglaševaje vsako potrebno popravo v cerkvi kot krivoverstvo, akopram je ta autorita sama sebi najsmrtnejše rane zasajala. Bili so takrat, kakor smo vže v začetku povedali, trije papeži: Janez XXIII. v Rimu, Gregor XII. v Avignonu in Benedikt XIII. na Španjskem, in s tem se je zgodilo, da so mnogi knezi in države apelovali od enega papeža k drugemu, priznavaje njemu poslušnost, kakor je to njihov prospeh zahteval.

Kralj Vaclav IV. se je držal Janeza XXIII. v Rimu, in z njim tudi mojster Hus, kakor vsa česka dežela. Učenja Husovo je bilo največ visokim cerkvenim dostojnikom proti misli, kajti buril je proti neizmeri ošabnosti in gizdavosti njihovi, nepristojni duhovnim pastirjem. Do takrat pa še ni izbahnil, kakor smo omenili, spor obeh strank v očitno razkolništvo, vendar pa je vže tako daleč dospel, da so se narejale skorej po vsej deželi pobožne stranke, skrbno se opazovaje, akopram so na videz še prijateljsko skupaj

živele. Ta vriš in cerkveno pričkanje zavzemalo je misli vseh v takovej meri, da so se malo brigali za politične dogodjaje.

Torej se tudi ni čuditi, da je začela družčina, s katero smo bili čitatelje ravno seznanili, koj razgovor svoj o cerkvenih zadevah. K kateri stranki so se vsi priznavali, ni potreba, menim, opomniti, kajti videli smo, da so čitali in poslušali po dnevnem delu sveto pismo, čegar čitanje je bilo katolikom, nadškofom privržencem, z oestro cerkveno kaznijo prepovedano; kajti čitanje svetega pisma bilo je razglašeno za nevarno stvar prostemu ljudstvu, za duševni strup, kar si je Hus naopak prizadeval, razširiti znanje svetega pisma med prostim ljudstvom.

Krčmar se je med tem povrnil z velikim vrčem, iz katerega je nalival v manjše vrčke. Prvega je nesel ptujima gostoma:

„Se enkrat mi bodita pozdravljena“, ogovori ju zopet, „na srečno dokončanje vajine poti“, dodal je, napil se sam najprvo na zdravje gostoma ter postavil vrč pred nju.

„Tebi na zdravje, mojster krčmar!“ pravi Jan, zgrabivši vrč, „tebi, tvoji družini in vsem tvojim dragim!“ in napivši se podal je vrč svojemu tovarišu.

„Naj blagoslovi bog tvojo napitnico“, dejal je krčmar dvignivši čapko, „prijatelj—rekel bi ptujec po tvojej obleki, ko ne bi te tvoj jezik in tvoji običaji ne izdajali za rojenega Čeha.“

„Na zdravje vsem, ki hočejo živeti, pred vsem pa na zdravje krake dekliske!“ dejal je Istvan z debelim, hripavim svojim glasom, misle, da mora tudi on ktero povedati, pri čemur je od strani pogledal po krasni krčmarjevi hčeri, ki je ravno pri nasprotni mizi postavila veliko skledo družinske večerje na mizo; potem pa je vtopil svoje obličje v vrč in njegova napitnica je bila tako izvrstna, da je vrč skorej prazen na mizo postavil.

„Aj, prijatelj!“ reče, krčmar z nabranim čelom, „ne le tvoja obleka in tvoj jezik, temveč tudi tvoja šega te izrazuje kot ptujca.“

„Povej mi mojster“, praša nakrat Jan, mogoče da bi zagovoril nespretnost svojega tovariša, „čegava je le ona velika hiša nasproti? Zdi se mi, da vlada ondi danes veselje in vriš!“

„Kaj ne bi“, odvrne krčmar, „ko bogati primator česko-brodski slavi snubitev svoje edine hčere, slavi jo, kakor ljudje njegove baže, katerim beseda božja ni segla v srce in ni razsvetlila njihni razum, v gizdavosti in ošabnosti, v slepariji in požrešnosti“, dodá jezno, kakor bi se mu vže spomin na kaj tacega studil.

„Snubitev, tedaj še ne ženitovanje?“ vsklikne Jan nekoliko ustrašen, nekoliko radostno, a ko ne bi bil sedel v senci, bil bi krčmar videl, kako njegov obraz brzo blede, brzo ga je obhvala rudečica; saj se mu

lici. Sklenilo se je to le v principu; o značaju in tendenci društva pa se nij še moglo sklepati, ker reč potrebuje resnega prevdarka in nadaljnega posvetovanja ter pogajanja z raznimi tukajšnjimi slovanskimi elementi. Zatorej se je izročila 15 gospodom Srbom in Slovencem naloga, naj pozvedavajo mnenja mej tržaškimi Slovani, naj se posvetujejo na podlagi teh mnenj in naj potem napravijo konkretne predloge, o katerih bode sklepal potem močan zbor tržaških Slovanov, h kateremu se ima formalno povabiti po možnosti vsak Slovan, od katerega se je nadejati, da pristopi novemu društvu.

To je torej pripravljavni korak, kateri gotovo ne ostane brez uspeha, kajti gospodje, katerim se je izročila prevažna naloga, so poroki za to, da se bode kaj dobrega in stalnega ustvarilo na čast tržaškim Slovanom in v korist slovanstva sploh. Mnogi želé, da se ustanovi tako društvo, katero bode privabilo posebno rokodelce, male trgovce, privatne in javne uradnike itd. ter pospeševalo zraven duševnega tudi materialni blagostan vseh teh zdaj razkropljenih življenj v Trstu. Moje mnenje je, da se osnuje kaj praktičnega in da se za zdaj le na to ozir jemlje, da se na kak način približajo ter se spoznavajo tuk. Slovani; vse drugo pride po tem samo po sebi, kajti računati je treba zmerom s faktorji, kakoršni so, in se ravnati po njih duševni in materialni zmožnosti. Za denes samo toliko o tej zadevi; kesneje pa bom morada objavil obširneje razpravo o tej prevažni zadevi.

Politični pregled.

V Gorici, 17. avg. 1877.

Volitev državnega poslanca za veliko posestvo na mesto barona Tacco, kateri je, kakor smo poročali, odstopil, se bode veršila dne 4. septembra. Nas Slovence zanima malo ali nič ta volitev, ker imajo Italijani v tej volilni kuriji ogromno večino in nimamo mi nobenega upanja zmagati, zato se je tudi menda nihče ne udeležil izmed slov. velikih posestnikov.

Naš državni zbor se zopet snide dne 4. sept. — Razpravljaj bode najprej davkovsko postavo, kakor poročajo dunajski listi. Ministerstvo pa sestavlja proračun za prihodnje leto, kateri bode državnemu zboru koj po njegovem snidenji predložen.

Madjarski Turki še vedno taborujejo tu pa tam kljub temu, da so se vse grozovitosti, katere so se podtikale ruskej vojski po kerščenih in nekerščenih judovskih Turkih, dementirale. Pa tudi Hrvatje ne mirujejo in tudi oni so imeli zopet tabor v primorskej Cerkvenci, katerega se je udeležilo nad 5000 oseb in na katerem so se v enakem smislu kakor Zagrebčani izrazili proti Turčiji in za Rusijo.

Graničarji ali krajišnici so se te dni zbrali v Zagrebu, volili dr. Berliča za predsednika in naglašali, kako ogerska vlada hoče škodovati materialnim koristim krajine, zlasti glede železnice. Baron Mollinary in ban Mazuranič graničare podpirata. Mollinary je obljubil, da bode

je vže brez tega zdel glas sumljiv, s katerim je nepoznani gost svoje vprašanje zastavil.

„To je skorej vse eno“, pravi za nekaj časa krčmar, z glavo majaje, „kjer se snubi, ondi ni daleč do ženitovanja, z vlasti kjer je takov ženim, kot tu kaj, ki je popolnoma po volji bogatemu primatorju.“

„Kaj pa hčeri, njegovi hčeri tudi?“ praša Jan s tako tesnobnim glasom, kot bi z odgovorom naj več nesrečo za se pričakoval.

Sam Istvan je pogledal sedaj začuden na svojega tovariša, pogladil si je brado, njegovo oko se je zaiskrilo, in pokimal je z glavo, kakor bi še le sedaj začel nekaj razumevati.

„Čudno!“ godrnjal je seboj krčmar, pomenljivo z glavo majaje: „Kdo more vedeti, kaj hči gospica Svatova k temu pravi?“ spregovori pak na glas, „pometaj najprej pred svojim pragom, nego pred sosedovim, govori se, in ne obrekuj svojega bližnjega, zapoveduje sveto pismo. Govori se sicer o tem marsikaj, pa kaj nam to mar? Skrbimo raji za se in za zveličanje svojih duš.“

„A kaj, kaj se govori?“ prašal je Jan radovedno dalje.

„Aj prijatelj!“ pravi krčmar, ki vže ni mogel prikrivati svojega začudenja, „tebe jako mnogo zanima ta reč ptujčeva. Kaj tebi mar, je-li ženin všeč svojej nevesti?“

„Kaj je tu čudnega, prijatelj krčmar!“ oglašil se

tudi cesar varoval pravice krajine. Magjari se pa ljuto jezé.

Orijentalno vprašanje je pravi gordični voz, kateri se le s presekanjem reši. O tej istini so menda tudi uže angleški kramarji prepričani in lord Beaconfield, pravi prototip angleških sebičnežev, je vse bolj miren in zaupljiv postal, ali vsled ruskih izpovedanj gledé bodočih sprememb na balkanskem polnotoku ali vsled turške zmage (?) pri Plevni, to naj vé sam Bog.

Sicer naj pritaknemo tu njegove lastne besede, katere je govoril v angleškem parlamentu pred njegovim razidom: „Mi smo oglašili, da ostanemo neutralni, pod uveti, če Rusija naših interesov ne bode oškodavala; povedali smo Rusom odločno, kateri so ti uveti ali pogoji; zdaj so stvari take, da angleška vlada nema uzroka misliti, da bi ruska oškodovala angleške koristi, zato ostanemo neutralni.“

Dne 14. t. m. se je razšel angleški parlament in bodo trajale parlamentove počitnice do 20. oktobra. Kraljica je v svojej poslanici na parlament rekla, da je z vsemi državami v prijateljskih razmerah, v vojski je Anglija neutralna in tudi ostane, dokler ne bodo škodovani angleški interesi.

Nemško časopisje še vedno piše o shodu nemškega in avstrijskega cesarja v Ištu, mej tem, ko je pri nas uže davno vse potihnilo. Nij nam na misli zabilježevati menenj raznih časopisov na Dunaji o tem shodu, trdimo pak, da se je po tem shodu še bolj utrdilo prijateljsko razmerje mej vladajočima dinastijama ter da dosledno še obstoja zveza mej severnimi vlastimi, kajti predobro je znano celemu svetu intimno prijateljstvo mej Nemčijo in Rusijo, katero povdarjajo sedaj tudi ruski časniki.

Na Gerškem je ljudstvo jako vneto za vojno proti Turčiji; skorej vsak dan se zbere v Atenah mnogo ljudstva in zahteva, naj se napové vojna turškemu sovragu. Poroča se vsak dan kaj novega o pripravah za bodočo vojno s Turki. Nek Gerk, bajé rusk agent, je podaril Gerški 10.000 pušk ostragušk francoskih, in par milijonov patron.

Na Serbskem se tudi pripravljajo zopet na vojno in kljub vsemu dementiranju bode v kratkem ob serbskih mejah 40.000 mož postavljenih. Verjetno je zeló vse to, drugače bi se ne javilo iz Carigrada, da se bode samo branila Turčija proti serbskemu napadu. Sicer se je pisalo, da je pri shodu v Ištu nemški car pridobil našega cesarja za to, da bi se smela Srbija udeležiti rusko-turške vojne, a verjetno se nam zdi to stoprav sedaj, ko dohajajo poročila o vojnih pripravah Srbije.

Iz Azije se poroča, da je tudi jeden del Loris-Melikovove vojske udaril jo proti Zaim-u tamošnjim Rusom na pomoč. Ponovljenje boja v

je Istvan, deloma prispevši svojemu tovarišu na pomoč, deloma pa je tudi skušal zadostiti svoji zvedavosti; razvidel je, da je bil Jan v ozkej zvezi s primatorjevo hčerjo, „kaj je tu čudnega; moj prijatelj je mlad, ima tudi ljubico, misli si, kako bi se neki ta obnašala, ko bi jej nenadoma dali ženina; tako tedaj vidiš, prijatelj krčmar, da v tem ni nič čudnega. Za čerta! kako sem to modro izpeljal!“ dodal je v duhu, zadovoljno si gladé brke in brado.

„Je-li ljubica, njegova dekle po božjej besedi“, odvrne krčmar, „bode najprej pametovala božjo zapoved: Spoštuj svojega očeta in svojo mater, da bi dolgo živel in se ti dobro godilo na zemlji!“ — Ako pram, kar se mene tiče, bi se nikoli ne protivil razumni naklonosti svojega otroka, kajti tudi nagib srca pride od boga.“

Govor pri velikej mizi je bil mej tem utihnil, zvedavo so poslušali, kakovi dolgi razgovor ima prijatelj in sosed krčmar s tema ptujcema?

„Prav imaš, sosed!“ oglaš se nekdo iz med družtine, ki je slišal posledne krčmarjeve besede: „božjo resnico si povedal, kakor se spodobi človeku, ki je iznajden v svetem pismu in božjih zakonih. Naš primator tega nezná, a zato mu je pozemsko blago ljubši, nego večno blago, grešnemu mamonu žertovuje edino svoje dete.“

(Dalje.)

Aziji je torej skorej obzelej turško-ruskej meji začeto; nadejamo se, da bode drugi poskus bolj uspešen nego prvi in da dospejo Rusi še pred zimo v Erцерum.

Iz Carigrada se javlja brzozavnim potom, da je ruski vojni oddelek pod generalom Zimermanom v Dobruči prešel Donavo nad Ruščukom, da ide na pomoč ruskej vojski v Bulgariji. Pa tudi Turki dobé zopet nove pomoči, kajti vsa turška vojska v Bagdadu, 35.000 mož močna, je dobila ukaz odpotovati v Carigrad. Po tem takem bode le previdno, če Rusija še več vojske mobilizuje, nego ima sedaj v mislih, ker le z veliko premočjo bode mogoče obleganje mnogih turških tvrđjav v Bolgariji in pobijanje ostalih turških vojnihi sil.

Iz Severne Amerike se poroča, da je imel 9. t. m. general Gibbon na čelu 18200 vojakov in meščanov iz Zedinjenih držav ljut boj z Indijanci pri Heleni Montani. Dva častnika sta bila ubita, general Gibbon in štirje ranjeni. Od vojakov 80 do 100 ali ubitih ali pa ranjenih. Indijci so se morali pomakniti nazaj in so izgubili okolo 100 mož.

Iz Reke došel berzozjav „Slov. Naroda“ o opomenjenem taboru glasi se tako-le: Včerajšnji tabor za hrvatsko Primorje v Cirkvenici je obiskalo 5000 ljudij. Došle je pozdravil se sijajnim govorom deželni poslanec Nikola Polić. Tabor je odprl predsednik doktor Barčić. Dolgo je govoril zoper Turke, Angleže, najbolj pa zoper Magjare dr. Pilepič. Prečitani so bili došli telegrami. Govorili so nadalje Potočnik, Kolalović, urednik „Primorca“ Polić, Jovič. Vsi govorniki so blagoslovljali slavjansko orožje rusko in so naglaševali zedinjenje hrvatskih zemljá, ki so pod turško oblastjo, s Hrvatsko. V resoluciji se posebno naglašá prositi Njegovo Veličanstvo cesarja in kralja, da bi s Hrvatsko zedinil Bosno, Hercegovino in druge hrvatske zemlje. Izbral so bili, da predlože resolucijo banu: doktor Barčić, doktor Pilepič in urednik Polić.

Razne vesti.

Vabilo. Čitalnica v Tominu napravi v nedeljo, 19. avgusta 1877 Besedo, pri kateri bode sodeloval „Slavec“. Program: 1. „Kviško sinovi pripomoških krajin“ in Slavčev spov, uglasbil A. Leban; 2. Slepac, uglasbil Drag. Klinar; 3. Jadransko morje, uglasbil Ant. Hajdrih; 4. Sladko spavaj, uglasbil F. Abt; 5. Pri zibelki, uglasbil Kam. Mašek; 6. Venec narodnih pesni, ugl. Jos. Kocjancič; 7. Slavček, mazurka; 8. Dobro jutro, igra. Začetek ob 5. uri popoldne. Vhodnina za odraslene 30 kr.; za otroke 10; sedež 10. Med besedo srečkanje. K tej veselici prav vljudno vabi. Odbor.

Dobi se pri srečkanji en napoleondor in en cesarsk cekin. Prodajale se bodo številke pred in med besedo, ter velja vsaka 10 kr.

Skušnja za mašo bode v Tominu v nedeljo 19. t. m. ob 8. uri zjutraj, za koncert pa deloma po sv. maši (in sicer mešan zbor), deloma popoldne ob 3 (ves zbor). Slovesna sv. maša bode ob 10. uri zjutraj. (Gospodje pevci naj blag. prinesó jim poslano glaske v Tominu).

Shoda na svati Gori pri Gorici pred petimi leti se vsakdo gotovo živo še spominja. S tačas nabranimi prostovoljnimi darovi se je napravil lep altar iz kararskega marmeljna, kateri se postavi sredi carkeve na mesto prejšnjega lesenega. Delo je uže izvršeno in altar bode do 2. sept. t. l. gotovo uže postavljen. Tega dne, kot dne spomina na petletnico onega velikanskega shoda, bode novi altar slovesno posvečen osebno po našem knez nadškofu.

Iz Gorjanskega na Krasu se nam piše: Kakor smo pričakovali in se nadejali, izvršila se je nova volitev v občinski zastop skorej popolnóm po našej želji; voljenih je 10 novih zastopnikov, 2 sta pa poprejšnja. Zato pa zakličem slava vrlim občanarjem. Posebno nas veseli, da je voljen g. France Strekelj, kateri je dobro znan po svojem značaju in koji je tudi jako uljuden in priljubljen, torej mož vsega spoštovanja in časti vreden. On naj bode v bodoče občine oče, on naj bode predsedoval novemu, verlemu starešinstvu, on naj bode naš župan, da se to, kar se je do sedaj zanemariło, zódet poravná. Njemu se priporočamo, naj skerbi dobro za prid, blagostanje in čast občine. Živel naj bi mnogo let! J. S.

Presvitlega cesarja našega rojstni dan praznuje se po vsej državi slovesno; tudi Goričanje, se vé, niso zaostali. Na predvečer rojstnega dne je najpreje mestna godba prišla sviraje do stanovanje cesarjevega namestnika in je zaigrala avstrijsko himno ter potem šla po celem mestu spremljana od velike množice Goričanov. Za njo je isto poncnila godba tukajšnjega peš-polka ter je tudi pred stanovanjem našega knez nadškofa zaigrala jedno hodnico.

C. kr. kmetijsko društvo goriško objavlja sledeči razglas:

Prihodnjega meseca, septembra, bo druga vrsta predavanj praktičnega poduka v sadje-trtoreji in v kletarstvu za odraslene in sicer po sledečih pravilih:

1. Poduk bode javen v deželni kmetijski šoli; predavali bodo gg. profesorji iste šole.

2. Prvi se začne 10. septembra ob 8 uri zjutraj in druga dva slednja pa se bosta nadaljevala na 11. in 12. istega meseca.

O trgatvi. Kako se napravlja vino in kako je z njim ravnati, dokler se v drugi pretaka ali presnema. Ravnanje s terto po trgatvi.

3. Da se bodo teh predavanj laže udeležili poljedelci, vinorejci in vrtarji, katerim manjka za to potrebnih pripomočkov, razpisuje kmetijsko društvo nekatere stipendije po 1 gold. na dan in to iz navadne podpore, katero je v ta namen dovolilo c. k. ministerstvo za kmetijstvo. Stipendisti razun onih iz goriškega okraja, bodo dobili tudi potnino in sicer oni iz korminskega, gradiškega, kemenskega in ajdovskega okraja po 1 gold., oni iz drugih okrajev pa po 2 gold.

4. Kdor se misli za stipendij oglašiti, naj poda prošnjo po županstvu svoje občine vsaj do 31. avgusta c. k. kmetijskemu društvu.

Županstva so uljudno naprošena, da predložijo njim podane prošnje v zgorej navedenem obroku kmetijskemu društvu s plačano poštnino.

Prošnjam, v katerih bodo navedeni posebni razlogi, na katere se misli ta ali oni naslanjati, naj se priložijo spričevala županstva, da je prosilec dobrega obnašanja in da se je do zdaj praktično uže pečal s trtorejo.

Knjiga, katekizem v podobah, koje sem v „Soči“ že omenil, je o pravem času na svetlo prišla. Prišla je zdaj v okom veliki potrebi pri poučevanju mladine v kersanskem nauku. — Vsak, ki se s poučevanjem mladine peča, ve iz lastne skušnje, koliko pripomore, da se mladini v podobi postavi pred oči to, kar se ima razlagati. Po tej poti otroci veliko lažje zapopadejo in utisi jej globokeje sežejo v nežno srce. Zato se je, malo da ne pri vseh predmetih vpeljal, poučevati s pomočjo podob. Le pri kers. nauku smo pogrešali take pripomoči. Težko je podati otroku pravi pojem o nekaterih resnicah in čednostih. Če pa mu je pokažeš v podobi posameznih dogodkov, koj zapopade. — Taka knjiga je „katekizem v podobah“, ktereja je izdal po mnogem trudu preč. gosp. Jan. Budal, korar-dekan stolnega kapitlja v Gorici. Knjiga je osnovana po „biblijskem (sve-topisemskem) atlas-u“ bukvarja Schreiber v Esslingen. Ali „bib. atlas“ je zelo pomanjkljiv, ker je v prvi vrsti namenjen za nekatoličane (protestante) ter je v njem izpuščeno vse ono, posebno v novi zavezi, na kar se kat. resnice posebno opirajo. Ima le po 30 podob v vsakem delu. Pri vsej pomanjkljivosti se je „bib. atlas“ vendar tu in tam vpeljal v kat. šole, tudi v Gorici. To je dalo preč. gospodu poved, da se je lotil težavnega, ker silnega dela, ter je deloma preuredil, deloma pomnožil Schreiber-jev „bib. atlas“ tako, da je pripraven za poučevanje katoliške mladine v krš. nauku. Vsak del ima po 40 podob, ki so z redko umnostjo, kakor je lastno le v tej stroki skušenemu gospodu, izbrane in uvrstene. — Delo je stalo mnogo truda, pa tudi mnogo sitnosti vsled pogajanja z bukvarjem Schreiber-jem v Esslingen, ki je založil knjigo.

Morda bi znal kdo očitati knjigi, da so podobe tu in tam manj dovršene ali da ne ugajajo v vsem znanstvenemu okusu. Naj pa pomisli, da je „katekizem v podobah“ le pomnožen in popravljen natis Schreiber-jeve knjige. Vse podobe nove napraviti, bi bilo stalo preveč in šole bi si je ne bile zamogle preskrbeti. Tudi ne more se boljšega tirjati pri tako nizki ceni. Stane 6 g. 50 kr. v srebru pri založniku Schreiber v Esslingen s poštnino in v papirji stane nekaj čez 7 gold. Knjiga popolaem zadostuje svojemu namenu, enake nimamo. Pridejan je imenik vseh podob v nemškem, italij., francoskem in slovenskem jeziku. — Priporočam jo gorko vsej častiti duhovščini, ki poučujejo otroke v krš. nauku.

G.

„Slavec“ v Gorici. Vabilo. P. n. g. g. društvenikom in prijateljem Slavčevim. Vsled sklepa „Slavčevega“ odbora bode „Slavec“ pel v petek 24. avgusta 1877 v Gorici pri slovesnej sv. maši ob 10. uri zjutraj v kapeli velikega semenišča in pri koncertu na vertu Katarinijevem ob 5. uri popoldne. Po maši bode v goriške čitalnici glavni občni zbor „Slav-

čev“ sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov; 2. poročilo tanjnikovo; 3. poročilo blagajnikovo; 4. nasveti zaradi veselja v prihodnjem letu; 5. posamezni nasveti; 6. volitev treh cenzorjev; 7. volitev predsednika in novega odbora. Odbor.

Programi koncertu, pri katerem bode svirala vsa tukajšnja vojaška godba, se bodo delili pri vходу, da se preveliki stroški za poštno razpošiljatev prihranijo, čemur naj ne zamerijo čast. gg. „Slavčevi“ društveniki.

Skušnja za mašo Oberhofferjevo bode v Goriški čitalnici v petek 24. t. m. ob 8. uri zjutraj, za koncert pa ob 3. uri popoldne.

(Gospodje pevci naj blag. točno k skušnjama pridejo ter „Biserice“, mašo in druge glaske seboj prinesó.)

Razglas. — Dne 1. septembra t. l. začne se poučevanje na oddelku vajencev, dne 1. oktobra na oddelku delavcev deželne kmetijske šole v Gorici v zmislu dotičnih pravil, kojih glavne določbe se tukaj priobčujemo.

§ 1. Namen šole. Namen te šole je pospeševati pravilno kmetijstvo in pomočne in sorodne obrtnije z ozirom na posebne razmere južnih dežel avstrijsko-ogerske države; zlasti se imajo v njej izučiti in izuriti kolikor izrejenci iz vrste poljedelcev, da znajo sami opravljati dotična dela, toliko izrejenci, kateri bodo imeli sodelovati kot kmetijski pomočniki, spravniki ali oskrbniki.

§ 4. Za sprejem gojencev treba: a. da so končali 16. leto. b. da so dobre fizične postave. c. da dokažejo dobro zadržanje. d. da so se s kmetijstvom uže pečali in da so za ta namen zadostno poučeni. e. da dokažejo cepljenje koz. f. in da privolijo starši ali njih zastopniki.

§ 5. Število gojencev in kako se prehranijo. Gojenci-delavci dobé v posloppu kmetijske šole hrano in stanovanje; za take je odločenih 8 brezplačnih mest, katera podeljuje deželni odbor goriškim deželanom.

Drugi bodo plačevali letnih 200 gl. v dveh odplačili za vsako poluleto naprej.

Vsi gojenci-delavci bodo dobivali vsak teden nagrado v denarju primerno narejenemu delu, dokazani delavnosti v šoli in na kmetiji in pravemu zadržanju; to nagrado odloči ravnateljstvo.

Gojenci—vajenci bodo dobivali hrano in stanovanje, za kolikor bo pro. tora, samo če bodo za to prosili.

Število gojencev — delavcev je določeno na 24, smo vajencev na 8.

Ako bi se jih več za sprejem oglašilo, se bo prednost dajala starejšim in takim, ki bodo predlagali boljša spričevala pravosti in praktične vaje in vselej z ozirom na primerno razdelitev po posameznih okrajih dežele.

Dokler se ne preskrbé potrebna poslopja, se bodo podeljevali letni stipendiji po 120 gl. tistim, ki se brezplačno sprejmo.

Po vsakem načinu bodo dobivali gojenci o poludne hrano, ako bodo želeli, samo da povrnejo dotične stroške.

Naznanja se ob enem, da se je za leto 1878 vsled deželnozborskega sklepa od dne 20. aprila t. l. pomnožilo število stipendijev od 8 na 12.

Prosilci naj podajo svoje vloge ravnateljstvu kmetijske šole.

Oznaniło.

Andrej Kaučič iz Čekine h. št. 8 prodaja svoje premoženje, namreč hišo z enim nadstropjem (spodej so 3 sobe, 2 kleti in kuhinja; zgoraj 4 sobe in sobana) hlev in stog za žito, 2 čebelnjaka na preksončji, polja za 6 krav, njiv 4 do 5 in gojzda 8 do 9 oralov. Blizo hiše je tudi voda. Stanovanje je za gospoda ali za kmeta. Cenjeno je premoženje za 11 tisuč goldinarjev.

Oznaniło.

Podpisano županstvo naznanja, da bo dne 15. sept. tekočega in vsacega naslednjega leta v Dornbergu letni terg za živino in različno drugo blago.

ŽUPANSTVO V DORNBERGU,

16. avgusta 1877.

Josip Šinigoj, župan.

Naznanilo.

DE POLI e BROILI,

livarja zvonov

v Gorici in Vidmu,

priporočata, naj bi se ne zamenjavala firma De Poli e Broili, dobro znana po svojih do sedaj vlitih, dobrih in na razstavah v Rimu, Londonu, Trstu, na Dunaju, v Filadelfiji itd. premijiranih zvonovih, predstavljena po „De Poli Giov. Batta e Broili Sebastiano“ z gosp. Luigi Broili v Vidmu, kateri nij nikdar bil v družbi z njima.

V Gorici, 10. avgusta 1877

NB. Naslov (adresa) za Gorico:

Gospodje De Poli e Broili pri odvetniku dr. Verzegaassi.

Oznaniło.

Javna skušnja gojencev deželnega, goriško-isterskega zavoda gluhonemih v Gorici bo dne 29. t. m. od 9—12 ure. Vodstvo.

Osebe vseh stanov,

posebno pokojniki, uradniki vsake stroke, zastopniki zavarovalnih društev, oskerbniki, kajigodržci in osebe brez službe vdobé trajen in dober zaslužek, kateri postane, če ima dotičnik le nekoliko sposobnosti, glaven zaslužek letnih 1000 do 1500 gold. — Pogoji: Dobra priporočila ali pa majhena kaveija. Dopise pod naslovom K. C. 2810 razpošilja „Die Annoncen-Expedition von G. L. Daube & Co., Singerstrasse 8. Wien“.

Oznaniło.

Gostilničarjem in drugim kupčevalcem z vinom se naznanja, da se prodajajo na debelo najboljša briska bela vina v „Via Ascoli“ (judovski ulici, Ghetto) h. št. 14 po nizkej ceni.

Franc Pichler,

sódar v Mariboru na Dravi, priporočá se za izdelanje sódov za vino in pivo iz najboljšega slavonskega hrastovega (dbovega) lesu vsakoverstne velikosti od 25 litrov naprej — po najnižjih cenah.